NN 30/2021 (26.3.2021.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 19. ožujka 2021.

Klasa: 011-01/21-01/11
Urbroj: 71-10-01/1-21-2
Zagreb, 23. ožujka 2021.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Članak 1.

U Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 52/18. i 52/19.) u članku 2. podstavku 3. riječi: »2006/60/EZ« zamjenjuju se riječima: »2000/60/EZ«.

Iza podstavka 3. dodaje se podstavak 4. koji glasi:

» – Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28. 1. 2012.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 124, 25. 4. 2014.).«.

Članak 2.

U članku 5. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Gospodarenje geotermalnim vodama provodi se sukladno Planu razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske koji donosi ministar nadležan za energetiku odlukom na temelju Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske i propisa kojima se uređuje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.«.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 6., iza riječi: »Jadranu« dodaju se riječi: »te Plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske«.

Članak 3.

U članku 6. točka 27. mijenja se i glasi:

»27) *investitor ili strane investitora* znači jednog ili više naftno-rudarskih gospodarskih subjekata, koji su sukladno ovom Zakonu dobili dozvolu za istraživanje ili dozvolu za eksploataciju«.

Iza točke 35. dodaje se nova točka 36. koja glasi:

»36) *javnost* je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi«.

Dosadašnje točke 36. do 76. postaju točke 37. do 77.

U dosadašnjoj točki 77., koja postaje točka 78., riječ: »plinova« zamjenjuje se riječima: »ugljikova dioksida«.

Iza točke 78. dodaje se nova točka 79. koja glasi:

»79) *razvojno društvo* je trgovačko društvo registrirano za neke ili sve od sljedećih djelatnosti: istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida«.

Dosadašnje točke 78. do 86. postaju točke 80. do 88.

Dosadašnja točka 87., koja postaje točka 89., mijenja se i glasi:

»89) *trajno zbrinjavanje* je utiskivanje ugljikova dioksida radi njegova trajnog skladištenja u podzemne geološke strukture«.

U dosadašnjoj točki 88., koja postaje točka 90., riječ: »plinova« zamjenjuje se riječima: »ugljikova dioksida«.

Dosadašnje točke 89. do 95. postaju točke 91. do 97.

Dosadašnja točka 96., koja postaje točka 98., mijenja se i glasi:

»98) *ugovor o eksploataciji ugljikovodika* znači, kada se radi o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, ugovor koji se u slučaju postojećeg prava na eksploataciju ugljikovodika sklapa između Ministarstva i investitora, a koji predviđa pravo investitora na ukupnu proizvodnju te plaćanje naknada za pridobivene količine ugljikovodika«.

Dosadašnje točke 97. do 101. postaju točke 99. do 103.

Iza točke 103. dodaje se točka 104. koja glasi:

»104) *zainteresirana javnost* je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu; udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša smatrat će zainteresiranima«.

Dosadašnje točke 102. i 103. postaju točke 105. i 106.

Članak 4.

U članku 8. stavku 1. podstavku 2. iza riječi: »Zakonu« dodaju se riječi: »te po prethodno dobivenom mišljenju ministarstva nadležnog za prostorno uređenje«.

Iza podstavka 12. briše se točka i dodaju se podstavci 13., 14. i 15. koji glase:

» – provodi naftno-rudarske radove u svrhu ispitivanja geotermalnog potencijala na području Republike Hrvatske

– predlaže osnivanje razvojnog društva radi poticanja i razvoja potencijala u istraživanju i eksploataciji geotermalnih voda i trajnom zbrinjavanju ugljikova dioksida u Republici Hrvatskoj

– priprema i dostavlja inicijative za izradu i izmjenu i dopunu prostornog plana te sudjeluje u postupcima sukladno propisima iz područja prostornog uređenja u cilju provedbe okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu i okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije na kopnu iz članka 6. točaka 59. i 60. i članka 16. stavka 3. podstavka 7. ovoga Zakona.«.

Članak 5.

Iza članka 8. dodaje se naslov iznad članka i članak 8.a koji glase:

»Razvojno društvo

Članak 8.a

(1) Razvojno društvo osniva Republika Hrvatska u javnom interesu.

(2) Razvojno društvo iz stavka 1. ovoga članka osniva se odlukom Vlade Republike Hrvatske na prijedlog Agencije, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Svrha osnivanja razvojnog društva iz stavka 1. ovoga članka je doprinos ostvarenju ciljeva za povećanjem udjela korištenja obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije korištenjem geotermalnog potencijala, kao i smanjenju emisija stakleničkih plinova odnosno dekarbonizacije razvojem potencijalnih kapaciteta za trajno skladištenje ugljikova dioksida u podzemlju kroz izvođenje naftno-rudarskih radova za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda za koje je izdana dozvola za istraživanje geotermalnih voda ili dozvola za pridobivanje geotermalnih voda odnosno dozvola za istraživanje u svrhu trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida ili dozvola za trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida.

(4) Razvojno društvo iz stavka 1. ovoga članka može izvoditi naftno-rudarske radove u razdoblju istraživanja i eksploatacije povlačenjem sredstava iz fondova Europske unije koji potiču razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije.«.

Članak 6.

U članku 9. stavku 5. riječ: »plinovi« zamjenjuje se riječima: »ugljikov dioksid«.

U stavku 8. riječ: »središnje« briše se.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»(10) Zajednička informacijska platforma, registar istražnih prostora, registar eksploatacijskih polja i popis naftno-rudarskih gospodarskih subjekata propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za energetiku.«.

Članak 7.

U članku 11. stavku 1. iza riječi: »članka 48. stavka 4.,« dodaju se riječi: »članka 63. stavka 1.,«, a riječi: »članka 185. stavka 15.« zamjenjuju se riječima: »članka 185. stavaka 9., 17. i 21.«.

U stavku 3. riječi: »članka 63. stavka 1.,« brišu se.

Članak 8.

U članku 12. stavku 1. točkama 4., 5., 8. i 9. riječ: »središnjem« briše se.

U točki 10. riječ: »središnjem« briše se, a riječ: »plovni« zamjenjuje se riječju: »vodni«.

U točkama 11. i 12. riječ: »središnjem« briše se.

Članak 9.

U članku 13. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) U slučajevima predviđenim ovim Zakonom nadmetanja se mogu provoditi i za područja Republike Hrvatske koja se nalaze unutar važećeg istražnog prostora ili eksploatacijskog polja, dok god se takvo novo nadmetanje provodi radi svrhe koja je različita od svrhe radi koje su raniji istražni prostor ili eksploatacijsko polje utvrđeni, osim ako se istražni prostor i/ili eksploatacijsko polje nalazi u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske.«.

Članak 10.

U članku 17. stavku 1. točki 2. riječi: »neispunjena obveza« zamjenjuju se riječima: »ne ispunjava obvezu«.

U stavku 8. broj: »8.« zamjenjuje se brojem: »7.«.

Članak 11.

U članku 19. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Tehnička i stručna sposobnost sudionika procjenjuje se prema podacima ponuditelja o sudjelovanju u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, broju radnika u radnom odnosu, osobito na odgovarajućim poslovima i godišnjoj količini pridobivenih ugljikovodika, a u mjeri u kojoj su oni primjenjivi te pod uvjetom da su navedeni u dokumentaciji za nadmetanje, kao i referencijama ponuditelja u pogledu pridržavanja pravila zaštite okoliša i zaštite na radu.«.

Članak 12.

Iza članka 19. dodaje se naslov iznad članka i članak 19.a koji glase:

»Prava i obveze investitora u slučaju preklapanja istražnih prostora i/ili eksploatacijskih polja

Članak 19.a

(1) Za potrebe koordinacije naftno-rudarskih radova dvaju ili više investitora u slučajevima preklapanja istražnih prostora i/ili eksploatacijskih polja do kojih je došlo zbog primjene članka 13. stavka 3. ovoga Zakona, investitori zaključuju sporazum o istraživanju ili eksploataciji takvih istražnih prostora / eksploatacijskih polja, uz prethodno usuglašavanje uvjeta takvog sporazuma s Ministarstvom i Agencijom.

(2) Na sporazum o istraživanju ili eksploataciji istražnih prostora i eksploatacijskih polja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o zajedničkoj eksploataciji ležišta iz članka 126. ovoga Zakona.«.

Članak 13.

U članku 21. stavku 5. riječ: »središnje« briše se.

U stavku 6. riječi: »Središnje tijelo« zamjenjuju se riječju: »Tijelo«.

Članak 14.

U članku 23. stavku 2. podstavku 4. kratica: »HTRS« zamjenjuje se kraticom: »HTRS96/TM«.

Članak 15.

U članku 25. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Istražno razdoblje traje najdulje pet godina, a na zahtjev investitora, koji se podnosi 90 dana prije isteka faze, može se zbog opravdanih razloga produljiti, o čemu odluku donosi Vlada do kraja trenutačne istražne faze.«.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Produljenje istražnog razdoblja od po šest mjeseci može biti uzastopno ili pojedinačno.«.

Dosadašnji stavci 5. do 11. postaju stavci 6. do 12.

Članak 16.

U članku 29. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ugovori o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika obvezno sadržavaju:

– stupanje na snagu i trajanje ugovora

– obvezu i mogućnosti napuštanja dijela ili cjelokupnog istražnog prostora ili eksploatacijskog polja te obveze propisane u odnosu na napušteno područje

– plan sanacije uz obvezu uspostavljanja fonda za sanaciju odnosno obvezu dostave instrumenta osiguranja sanacije istražnog prostora ili eksploatacijskog polja

– obvezu poštivanja uvjeta i ograničenja utvrđenih okvirnim planom i programom iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona ili obvezu poštivanja mjera i programa praćenja stanja okoliša iz akta iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona i ostalih uvjeta iz lokacijske dozvole

– utvrđivanje iznosa novčanih naknada i obveze njihova plaćanja u skladu s uredbom iz članka 51. ovoga Zakona

– mogućnost i uvjete zajedničke razrade ležišta i zajedničke provedbe radova

– pravo vlasništva Republike Hrvatske nad geološkim informacijama dobivenim u tijeku izvršenja ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika te obvezu čuvanja tajnosti podataka o kojima Vlada i investitor steknu saznanja prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova tijekom trajanja dozvole i ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– odgovornost investitora i obvezu naknade štete od investitora te obvezu osiguranja radova, opreme i ljudi sukladno odredbama ovoga Zakona, posebnih propisa kojima se uređuju obvezni odnosi i međunarodnim standardima u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– okolnosti i način raskida ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika

– mogućnost izmjene i dopune ugovora.«.

Članak 17.

U članku 30. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ugovori o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, osim sadržaja iz članka 29. ovoga Zakona, obvezno sadržavaju i:

– trajanje istražnog razdoblja i istražnih faza sukladno članku 35. stavku 1. ovoga Zakona

– minimalne radne i minimalne financijske obveze, mogućnost njihove revizije, kao i visinu obeštećenja za neispunjenje preuzetih obveza

– vrstu i visinu jamstva za osiguranje izvršenja minimalnih radnih obveza i njihov omjer kada se traži kombinacija više jamstava te način aktivacije navedenog jamstva

– pravo investitora na uvoz i izvoz svih strojeva i opreme potrebnih za izvođenje naftno-rudarskih radova

– stabilnost odredbi ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika sukladno članku 33. ovoga Zakona

– pitanje dodjele prava provođenja naftno-rudarskih radova i vlasništva nad pridobivenim ugljikovodicima

– obveze operatora i mogućnost osnivanja operativne kompanije

– osnivanje i nadležnosti savjetodavnog tijela u svrhu davanja savjeta i smjernica u pogledu pitanja koja se odnose na naftno-rudarske radove

– utvrđivanje metodologije i postupka mjerenja pridobivenih količina ugljikovodika

– mogućnost opskrbe domaćeg tržišta te pravila i uvjete korištenja infrastrukture Republike Hrvatske

– način vođenja i evidencije poslovnih knjiga od strane investitora u skladu s propisima kojima se uređuju porezi i računovodstvo

– način vođenja, evidencije i revizije poslovnih knjiga u svrhu povrata troškova

– obvezu zapošljavanja i osposobljavanja radnika, nabave roba, radova i usluga od strane investitora, a sukladno odobrenom postupku nabave

– utvrđivanje vrijednosti naknade za pridobivene količine ugljikovodika, uvjeta i načina obračuna povrata troškova i podjele dobiti u ugljikovodicima

– vrednovanje ugljikovodika odnosno način izračuna cijene ugljikovodika za povrat troškova

– pravo vlasništva i prijenos vlasništva nad pokretnom i nepokretnom imovinom nabavljenom i korištenom u tijeku izvršenja ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika

– računovodstveni postupak kojim je utvrđena specifikacija troškova koji su podložni odobrenju za povrat troškova sukladno ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, Prilogu II. ovoga Zakona, posebnim propisima kojima se uređuju porezi i računovodstvo, kao i međunarodnim standardima

– mogućnost i uvjete stavljanja na tržište i prodaje pridobivenih ugljikovodika koji pripadaju Republici Hrvatskoj od strane investitora

– odredbe o rješavanju sporova sukladno kojima se utvrđuje arbitraža u skladu s međunarodnim pravilima arbitraže, mjesto arbitraže u Republici Hrvatskoj i primjena hrvatskog prava

– odredbe o jeziku ugovora sukladno kojima se ugovor sklapa na hrvatskom, a po potrebi i engleskom jeziku, pri čemu je mjerodavna inačica na hrvatskom jeziku.«.

Članak 18.

U članku 36. stavku 4. i stavku 6. točkama 4. i 5. te članku 38. stavku 3. podstavcima 1. i 2. kratica: »HTRS« zamjenjuje se kraticom: »HTRS96/TM«.

Članak 19.

U članku 41. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Investitor je dužan svake tri godine, od datuma na koji je zadnje potvrđeno stanje količine i kakvoće rezervi eksploatacijskog polja, Ministarstvu dostavljati elaborat o rezervama, s prijedlogom za razvrstavanje u klase i kategorije, te neto sadašnju vrijednost prikazanih klasa i kategorija rezervi s jasno naznačenim ekonomskim pokazateljima korištenim pri izračunu, a Ministarstvo će za potrebe donošenja rješenja o potvrđivanju i kakvoći rezervi imenovati povjerenstvo uz odgovarajuću primjenu članka 40. ovoga Zakona.«.

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

»(4) Investitor je dužan u kvartalnim i godišnjim izvješćima o realiziranoj eksploataciji prikazati odstupanja u odnosu na elaborat o rezervama potvrđen rješenjem o potvrđivanju i kakvoći rezervi. Kvartalna izvješća investitor je dužan dostaviti Ministarstvu i Agenciji za prethodni kvartal, najkasnije desetog dana sljedećeg kvartala, a četvrti kvartal zajedno s godišnjim izvješćem 30 dana po isteku kalendarske godine.

(5) Ministarstvo može, ako dođe do bitnih odstupanja od uvjeta i dinamike pridobivanja iz elaborata o rezervama, kao i promjene kategorizacije rezervi, zatražiti izradu izvanrednog elaborata o rezervama.«.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) Bitne razlike u uvjetima i dinamici pridobivanja propisuju se pravilnikom iz članka 43. ovoga Zakona.«.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 7., riječi: »prema propisima o jedinstvenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i prikupljanja podataka o rezervama i o bilanci tih rezervi« brišu se.

Dosadašnji stavci 7. do 13. postaju stavci 8. do 14.

Članak 20.

Članak 44. mijenja se i glasi:

»(1) Zahtjevu za utvrđivanje eksploatacijskog polja investitor obvezno mora priložiti zemljovid predloženog eksploatacijskog polja s ucrtanim obuhvatom potvrđenih rezervi, kao i akt iz jednog od postupka dobivenog prema odredbama propisa kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode navedenih u članku 132. stavku 1. ovoga Zakona, te potvrdu o usklađenosti predloženog eksploatacijskog polja s prostornim planom od tijela državne uprave nadležnog za prostorno uređenje.

(2) Ako se predloženo eksploatacijsko polje, za koje se pokreće postupak utvrđivanja eksploatacijskog polja, ne nalazi unutar površina planiranih za eksploataciju u skladu s prostornim planom, Agencija je dužna inicirati postupak usklađivanja površina za eksploataciju s prostornim planom na temelju granica predloženih rješenjem o utvrđivanju količina i kakvoće rezervi.

(3) Nositelj izrade prostornog plana pokreće izradu prijedloga odluke o pokretanju postupka usklađivanja površina za eksploataciju s prostornim planom najkasnije u roku od 30 dana od zaprimanja urednog zahtjeva Agencije sukladno propisu kojim se uređuje prostorno uređenje, a bez obzira na druge pristigle zahtjeve.

(4) Investitor je dužan snositi troškove usklađivanja površina za eksploataciju s prostornim planom iz stavka 3. ovoga članka.

(5) U roku od 30 dana od usklađivanja površina za eksploataciju s prostornim planom investitor je dužan Ministarstvu predati zahtjev za izdavanje rješenja o utvrđivanju eksploatacijskog polja.

(6) Eksploatacijsko polje utvrđeno rješenjem o utvrđivanju eksploatacijskog polja može biti isto ili manje od površina za eksploataciju u skladu s prostornim planom te se smatra da za njega vrijede isti prostorno-planski uvjeti.«.

Članak 21.

Članak 45. mijenja se i glasi:

»Rješenje o utvrđivanju eksploatacijskog polja ugljikovodika sadržava: